

Pomohli jste s námi víc než 3 milionům Ukrajinců a Ukrajinek, vzkazují české organizace. Dárci jim přispěli na pomoc víc než 7 miliard korun.

Ve čtvrtek 22. února 2024 si 66 českých nevládních organizací připomíná druhé výročí od začátku války na Ukrajině, která se brání za cenu vysokých ztrát na životech i majetku. Naši pomoc v celkové hodnotě cca 7 miliard korun za uplynulé dva roky získaly víc než tři miliony Ukrajinců a Ukrajinek.

Ruská invaze na Ukrajinu vyvolala mezi českou veřejností mimořádnou vlnu solidarity. Čeští občané přispěli ve veřejných sbírkách 3 miliardy 167 milionů korun, velcí institucionální donoři dali na pomoc zasažené zemi minimálně dalších 3,5 miliard korun. Do celkového součtu přitom nezapočítáváme menší organizace a další miliardy, které mají organizace projektově zaslavněno na příští roky. Jde tak o minimální odhad objemu pomoci.

Zatímco během roku 2022 se pomoc na Ukrajině zaměřovala zejména na co nejrychlejší dodávky potravin, oblečení, příkrývek či jiných základních potřeb, v loňském roce se důraz přesunul na dlouhodobější podporu. Ať už v podobě zajištění zdravotní péče, psychosociální podpory, trvalého přístupu k pitné vodě, oprav poničených budov a dalších forem pomoci s cílem zajistit důstojné životní podmínky. Tento trend bude podle humanitárních organizací pokračovat i v příštích letech.

Kromě poskytování humanitární pomoci podporují organizace místní lidskoprávní aktivisty, média, vyhodnocují ekologické dopady, pomáhají obětem předsudečné nenávisti, monitorují válečné zločiny, zasazují se o vymáhání sankcí proti Rusku nebo na Ukrajině pomáhají opuštěným zvířatům.

Velké pomoci od nevládního sektoru se dostává také ukrajinským uprchlíkům v České republice, kde jich nyní žije asi 381 400. Mohou navštěvovat jazykové kurzy češtiny, účastnit se společných setkání podporujících jejich integraci do české společnosti včetně podpory fungování dětských skupin a klubů. Nechybí ani pomoc těm, kteří se u nás pro svou ukrajinskou národnost stávají terčem předsudečných útoků – od verbálních až po fyzické s těžkými následky, které jsou součástí útoků na Ukrajince a Ukrajinky asi v polovině případů.

Jak se pomoc vyvíjí i jejich priority, popisují zástupci jednotlivých humanitárních organizací:

„Podpora lidem na Ukrajině přešla z bezprostřední pomoci na trvalejší a dlouhodobější. Kromě zajištění v našem případě rozvážky teplého jídla či oprav budov je stále potřebnější zajistit psychosociální podporu všem, koho konflikt poznamenává nejen na těle, ale především na duši. Proto se chceme v další fázi války zaměřit právě na tuto oblast. Navíc díky podpoře ministerstva vnitra může náš partner, nadace Myrne Nebo, zajišťovat nutnou osvětu v otázce zabezpečení min a nevybuchlé municie,“ říká Kristina Ambrožová, ředitelka Střediska humanitární a rozvojové spolupráce Diakonie ČCE.

„Pro nás v Člověku v tísní pak obrovská solidarita a neuvěřitelný objem příspěvků, které nám dárci svěřili, abychom pomáhali, představuje zásadní závazek. Pokračujeme a jsme připraveni pokračovat tak dlouho, jak to bude potřeba. Děkuji všem, kteří se spojili, aby Ukrajině ve chvíli ruské agrese před dvěma lety pomohli,“ říká ředitel Člověka v tísní Šimon Pánek. *„I když konec války zatím není v dohledu, lidé, kteří byli nuceni před ní uprchnout, se aktivně snaží obnovit svůj normální život. Zajištění důstojného bydlení, psychologická pomoc nebo podpora integrace v nové zemi jsou zásadními prvky v této snaze,“* říká Jiří Škvor, vedoucí oddělení humanitární pomoci a rozvojové spolupráce Charity Česká republika.

„Paměť národa sbírá vzpomínky na 20. století a vypráví příběhy. A právě historická zkušenost nás k pomoci Ukrajině zavazuje. Nemůžete stát stranou, když víte, že můžete pomoci. Občanský neziskový sektor tady nemáme jen od toho, aby nabízel charitativní či humanitární služby, ale pomohl při obraně svobody. Ukrajina potřebuje

a prosí o zbraně, municí, vojenskou techniku a další obranné či zdravotnické prostředky. Je důležité v této pomoci pokračovat, říká Mikuláš Kroupa, zakladatel organizace Post Bellum a vedoucí projektu Paměť národa.

„Zničení Kachovské přehrady v červnu 2023 přineslo další výzvu v naší pomoci na Ukrajině. Mimo už běžící pomoc jsme proto okamžitě začali řešit i tuto krizi. Zajistili jsme dodávky pitné vody a zařízení na filtraci. Následně jsme instalovali systémy na úpravu vody a pustili se do budování vrtů na pitnou i technickou vodu, zajištění čističek a stavbu kanalizací. I nadále jsme na místech, kde řeší kvalitu vody a jsme připraveni dlouhodobě pomáhat,“ říká Radomír Špinka, ředitel ADRA.

„Dopad války je zvláště ničivý pro ženy a dívky. Roztrhané rodiny, nedostatek zařízení pro péči o děti, zavřené školy a omezené sociální služby neustále zvyšují břemeno ukrajinských žen a matek. Právě ty jsou odpovědné za péči o děti a starší příbuzné. Dochází ke zvýšeném výskytu genderově podmíněného násilí, včetně sexuálního obtěžování, vykořisťování a zneužívání, či obchodování s lidmi. Budeme proto nadále spolupracovat s Ministerstvem zahraničních věcí ČR, Ministerstvem vnitra ČR a dalšími českými i místními partnery, abychom všem potřebným účinně pomohli. Během války i po ní. Děkuje českým dárcům, za vytrvalou, důležitou podporu,“ Katarína Klamková, ředitelka CARE Česká republika.

„Neutichající boje nadále omezují přístup Ukrajinců k nezbytné lékařské péči. Pacientky ani pacienti tam netrpí pouze válečnými zraněními, pomoc potřebují i ti, kteří prožili nesmazatelná psychologická traumata či jejich zdraví ohrožují chronická onemocnění. Pod palbu se navíc často dostávají také samotné nemocnice. Některé se staly terčem bombardování, v jiných jsme našli miny. Posledním příkladem takového útoku na zdravotnictví je zásah dvou klinik poblíž frontové linie z poloviny února ve městech Cherson a Selydove. Je potřeba klást větší důraz na dodržování mezinárodního humanitárního práva a obětem tohoto konfliktu zajistit adekvátní pomoc,“ říká Sylva Horáková, ředitelka české kanceláře Lékařů bez hranic.

„Naším aktuálním cílem je pokračovat v podpoře instalací solárních elektráren na střechách ukrajinských nemocnic. S pomocí naší kampaně Slunce pro Ukrajinu zajišťujeme stabilní a spolehlivé zdroje elektřiny pro ty nejzranitelnější a ty, kdo se o ně obětavě starají. A to i v případě dalších bombardování a výpadků elektřiny ze sítě. Solární elektrárny jsou navíc jedním z kroků k udržitelné obnově poničené ukrajinské infrastruktury,“ Marek Hadrbolec, Koordinátor mediální komunikace NESEHNUTÍ.

„Z hlediska předsudečného násilí patří Ukrajinci a Ukrajinky aktuálně k nejohroženější skupině. Už evidujeme první úspěšné případy, kdy soudy toto násilí vůči Ukrajincům a Ukrajinkám odsoudili včetně náhrady škody. Vedle právní a sociální pomoci napadeným jsme služby rozšířili také o pomoc obětem válečných zločinů, které v současné době pobývají na území ČR,“ popisuje Klára Kalibová, ředitelka organizace In IUSTITIA, u níž množství ukrajinských klientů po začátku války vzrostlo na 29 % z celkové klientely. Dlouhodobě od té doby pomáhá 25 klientům z Ukrajiny. Jednorázové poradenství od začátku války poskytla dalším 90 klientům.

„S příjezdem na Ukrajinu jsme byli svědky nejen zničených domovů a životů, ale také, a to především, obrovské síly Ukrajinců a jejich každodenního nasazení ve svépomoci. Práce humanitárních organizací je důležitá a nezanedbatelná, je však třeba mít na paměti, že Ukrajinci jsou především schopni pomoci sami sobě. Takřka každý, kdo může, přikládá ruku k dílu. Jako organizaci, jež vznikla organicky z party dobrovolníků je nám ukrajinská občanská společnost každodenní inspirací. Úkolem Koridoru UA v dalších letech bude tedy nadále podporovat aktivní ukrajinské i české organizace a vzájemně je propojovat. Česká společnost se v reakci na invazi také ukázala v dobrém světle, jak ostatně dokazují čísla v této tiskové zprávě. Každému, kdo daroval své peníze, svůj čas, práci či vědomosti na pomoc Ukrajincům v jejich i v naší vlasti patří veliký dík,“ podotýká Matouš Bláha, zakladatel organizace Koridor UA.

Podrobnější informace a údaje jsou uvedeny v doprovodném materiálu. V případě zájmů můžete také kontaktovat uvedené zástupce jednotlivých organizací uvedených níže. Organizace, které pomáhají Ukrajincům a Ukrajinkám jsou:

Člověk v tísní, Diakonie, ADRA, Charita Česká republika, Lékaři bez hranic, CARE, Paměť národa, Nadace Partnerství, In IUSTITIA, ČRD, NESEHNUTÍ, Rekonstrukce státu, Junák - český skaut, O děti postaráno z.s., FoRS - České fórum pro rozvojovou spolupráci, Svoboda zvířat, Ponton, z. s., Archa Pub z.u., Cesta domů, Ženský vzdělávací ústav Brno (Vesna), Nadace OSF, Charita Beroun, DEMAS, Nerudný fest, CeHuPo – centrum humanitární pomoci, z.s, Jihomoravské dobrovolnické centrum, Nadace Via, PIT ČR, Žebřík, z.s. (MKC Mozaika), Pražský Majdan, z.s., Ukrajinská iniciativa jižní Moravy z.s., StandWithUkraine – Brno, Terapeutická linka Sluchátko, z.ú., Armáda spásy, SaveLivesUA.eu / NAFO CZ-SK, YMCA v České republice, Brno pro Ukrajinu, z. s., Rodinné a komunitní centrum Chaloupka z.s., Ústecká komunitní nadace, Jabok – Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická, Dobrovolnické centrum, z.s., Green Doors z.ú., Česká společnost AIDS pomoc z.s., Multikulturní centrum Praha z.s., Nadace Tipsport, Klubíčko Beroun, z.ú., Festival svobody, Česká federace potravinových bank, Důstojný odchod z.ú. / Dialýza a.s., Koridor UA z.s., Sdružení pro integraci a migraci (SIMI), Kalyna - Komunitní uprchlické centrum, z.s., Identity Prague, z.s., Asociace TRIGON, Ledovec, z.s., InBáze, z.s., Dobrodějna, Rybička Teplice,z.s.,Komunitní centrum sv. Ludmily, Národní ústav pro autismus, z. ú. (NAUTIS), META o.p.s. - Podpora příležitostí ve vzdělávání, DOBRODĚJNA, DEMAS, AMIGA, Iniciativa Hlavák, z.s.

Kontakty:

ADRA: Denisa Ratajová, vedoucí odd. komunikace a fundraisingu, denisa.ratajova@adra.cz, 731 514 581

CARE Česká republika: Katarína Král, ředitelka komunikace a fundraisingu, katarina.kral@care.cz, 739 324 019

Člověk v tísní: Ladislav Bruščík, mediální koordinátor, ladislav.brustik@clovekvtsni.cz, 774 819 964

Diakonie ČCE, Humanitární středisko: Jitka Kozubková, vedoucí oddělení PR a fundraisingu, kozubkova@diakoniespolu.cz, 734 490 035

Charita Česká republika: Lenka Pipková, manažerka zahraniční komunikace, lenka.pipkova@charita.cz, 605 879 545

Lékaři bez hranic: Tomáš Bendl, vedoucí komunikace, tomas.bendl@prague.msf.org, 739 422 835

NESEHNUTÍ: Marek Hadrbolec, koordinátor mediální komunikace, marekh@nesehnuti.cz, 777 524 944

Post Bellum/Paměť národa: Alžběta Chrobáková, alzbeta.chrobakova@postbellum.cz, 734 631 864